

ODŮVODNĚNÍ ZMĚNY STANOV

V českém právu je od 1. ledna 2014 spolek zvláštní forma právnické osoby. Zapisuje se do spolkového rejstříku, který je veden v našem případě Městským soudem v Praze. Právně upraven je spolek v § 214–302 občanského zákoníku.

Shromáždění starostů OSH dne 17. října 2014, aby dostalo svým povinnostem uloženým NOZ, schválilo první část implementace NOZ v novele Stanov SH ČMS.

Občanská sdružení do spolkového rejstříku mělo povinnost zapsat samo Ministerstvo vnitra. Zde již nastal velký problém, že do spolkového rejstříku byly překlopeny pobočné spolky, které např. dávno zanikly, nebyly pobočnými spolky SH ČMS, apod. SH ČMS jako hlavní spolek v souvislosti s tzv. „přeregistrací“ - spolky byly zapsány v novém rejstříku vedeném soudy, přistoupilo k podávání návrhů na změny ve spolkovém rejstříku u hlavního spolku i jeho pobočných spolků. V důvodové zprávě jsme se přečetli, že „za pozitivní je třeba označit i skutečnost, že je celý proces tohoto relativně náročného přechodu nastaven tak, aby stávající občanská sdružení zatěžoval co nejméně, ať už co do rozsahu požadovaných úkonů nebo doby, ve které mají být učiněny“. Ten, kdo se touto problematikou dnes a denně nezabývá, si neumí představit, jak je tato práce náročná a nekonečná a slova uvedená výše daleko od reality.

Do spolkového rejstříku se, kromě jiného, zapisuje statutární orgán a nejvyšší orgán, případně kontrolní komise a další orgány určené ve stanovách. Musí tam být všechny údaje aktuální. Proto je vhodné si stanovy upravit tak, aby se měnily jen sporadicky, stejně jako statutární orgán nebo kontrolní orgán. Zákon ponechává ve stanovení vnitřní organizace volnost. Stanovuje pouze povinně statutární orgán a nejvyšší orgán. Jak se budou jmenovat, jak budou utvářeny, jaká bude jejich působnost, to upraví stanovy. Stejně tak je věcí spolku, zda vytvoří další orgány.

Podle stávajících Stanov, kdy máme povinnost zapsat u všech pobočných spolků podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob do veřejného rejstříku, kromě povinných náležitostí název **statutárního orgánu**, počet členů statutárního orgánu, jméno a bydliště osoby, která je členem statutárního orgánu, způsob, jak za právnickou osobu jedná, den vzniku a zániku její funkce, u **kontrolního orgánu** jeho název, počet členů kontrolního orgánu, jméno a adresa, den vzniku a zániku její funkce, **předmět vedlejší činnosti**, je-li vykonávána, a další.

Veškeré zapisované skutečnosti musí být doloženy příslušnými dokumenty (čestná prohlášení, rozhodnutí příslušných orgánů, ověřování, apod.)

Podle Stanov je statutárním orgánem na všech úrovních výkonný výbor, u sborů výbor, který je kolektivním orgánem. Stanovami máme zřízenou „kontrolní radu“, která musí mít nejméně tři členy.

Spočítejte si, při počtu pobočných spolků na všech úrovních (KSH, OSH, Okrsek, Sbor), kolik povinných údajů je nutno zapsat do spolkového rejstříku a doložit potřebnými doklady.

Můžete říci, že s tím jsme měli počítat hned při tvorbě novelizovaných Stanov v roce 2014. Možná mohli, ale musím konstatovat, že ani výklady nebyly v tu dobu jednotné, oni nejsou jednotné ani dnes. Zaměstnanci rejstříkového soudu sami nevěděli a troufám si říct, že nevědí

dosud, jak správně postupovat. Poradí, jak to máme udělat. Ale odpovědnost, abychom postupovali v souladu s platnými právními předpisy je na nás.

V některých případech teprve praxe ukázala, že je nutné zasáhnout do Stanov, aby byly jasné definovány orgány nejvyšší, statutární, výkonné, volené, případně kontrolní, pravidla postupu, jednání, rozhodování a dokladování (čl. 6), práva a povinnosti členů orgánů, (čl. 8), úprava členství (čl. 17), odstranit rozpor se vznikem odborných rad na OSH a KSH, nesprávná terminologie – např. založení a zrušení namísto nesprávného vzniku a zániku, upravit likvidační zůstatek, upravit podnikatelskou činnost na vedlejší činnost., definovat přesně funkční období, výklad stanov.

Prozatím jsme stále osvobozeni od soudních poplatků, souvisejících se zápisy do spolkového rejstříku. Neumíme říci, jak dlouho.

V úpravách předložených na SS OSH dáváme na zvážení, zda nepřistoupit ve stanovách:

- ke zrušení členství právnických osob a zrušení mimořádného členství.
- k úpravě u KSH a OSH založení odborných rad VV těchto pobočných spolků
- k vydefinování funkčního období 5. let od Shromáždění delegátů OSH a sborů a valných hromad sborů

U pobočných spolků KSH, OSH, okrsků (s právní osobností) a SDH:

- ke změně statutárního orgánu – z kolektivního orgánu – výkonného výboru či výboru, na individuální statutární orgán – starostu.
- u kontrolního orgánu SDH, jít cestou nižšího počtu, tj. revizora, který se nezapisuje do spolkového rejstříku.

U individuálního statutárního orgánu – starosty – je vymezení jeho práv a povinností vůči rozhodovacím a výkonným orgánům a změna promítnuta do dalších ustanovení stanov.

V souvislosti s touto zásadní změnou jsme do návrhu zapracovali i „technické změny“, uvedené výše, které vyplývají ze získaných zkušeností s aplikací NOZ.

Mgr. Jana Březinová